

Partijprogramma Lokaal Democratisch Alternatief (LDA) 2026-2030

Pijler 1: Sterke en open democratie

LDA bedrijft ombudspolitiek. Dit betekent: politiek door de inwoners, voor de inwoners. U vraagt, wij draaien! Geen vraag of probleem is voor ons te klein. Het draait bij ombudspolitiek om oplossingsgericht denken en handelen, waarin de volksvertegenwoordigende rol centraal staat. LDA bestaat tenslotte bij gratie van de inwoners, en wij willen democratie zo direct en toegankelijk mogelijk maken. Zo heeft u als inwoner een directe lijn met uw vertegenwoordigers.

Een belangrijke voorwaarde voor ombudspolitiek, is dat het gemeentelijk bestuur **open en transparant** dient te zijn. De afgelopen vier jaar is gemeente Hollands Kroon steeds minder open geworden. Al snel na aantreden van de nieuwe coalitie werden bijna alle bijeenkomsten van de gemeenteraad in beslotenheid georganiseerd. Dit betekent dat inwoners niet hebben kunnen volgen wat er besproken werd en wat de mening van de politieke partijen over bepaalde onderwerpen is. Alleen de raadsvergadering waarin werd gestemd, was openbaar. LDA heeft zich altijd sterk uitgesproken tegen deze achterkamertjescultuur. Wat LDA betreft dient iedere bijeenkomst, hoe onbelangrijk of technisch ingewikkeld ook, openbaar te zijn op enkele uitzonderingen na. Deze uitzonderingen staan benoemd in de gemeentewet, en gaan bijvoorbeeld over een burgemeestersbenoeming of vergaderingen waarbij gevoelige financiële of persoonlijke informatie wordt gedeeld.

1.1 Versterken rol dorpsraden

De gemeente moet gebruik maken van de kennis en kunde die er lokaal in de dorpen aanwezig is. LDA vindt het daarnaast belangrijk dat ieder dorp gehoord wordt en betrokken wordt bij plannen. Veel dorpen in Hollands Kroon hebben dorpsraden, waarin die kennis aanwezig is. Hollands Kroon benadert hen in onze ogen nog onvoldoende voor advies. LDA wil dat de dorpsraden een doorslaggevende stem krijgen bij plannen die specifiek dat dorp aangaan, en dat dorpsraden de inwoners actief betrekken bij hun werkzaamheden.

1.2 Versterken rol kernbeheer

Leefbaarheid in Hollands Kroon heeft hoge prioriteit. Wonen in de vele kernen van Hollands Kroon moet aantrekkelijk blijven. Kernbeheer speelt hier een belangrijke rol in met veel succesvolle projecten als resultaat.

Bestaand groen moet behouden blijven en waar mogelijk versterkt en biodivers ingericht worden. Begraafplaatsen dienen op het hoogste onderhoudsniveau te

worden bijgehouden. De taken van kernbeheer moeten uitgebreid worden waarvoor extra budget nodig is. Dit wil LDA vrijmaken door het afschaffen van de functie van gebiedsregisseur waarvan het werk een overlap van kernbeheer is. Inwoners moeten, ondersteund door kernbeheer, in samenspraak met het gemeentebestuur hun eigen kernenbeleid opstellen. De gemeente ondersteunt en faciliteert initiatieven van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties

1.3 Referendum en burgerberaad

Al sinds de oprichting van onze partij in 2010 is LDA voorstander van een bindend raadgevend referendum. Te vaak blijkt dat het bestuur, de ambtenaren en de gemeenteraadsleden niet goed aanvoelen wat er speelt in de gemeente. Daarom is het belangrijk dat inwoners bij belangrijke vraagstukken met mogelijk grote gevolgen voor de inwoners, een referendum kunnen aanvragen. Ook moet de raad vaker kiezen zelf een referendum te organiseren bij bepaalde onderwerpen. Denk hierbij aan onderwerpen als een nieuwe inrichting van een dorpskern, een vuurwerkverbod of afvalinzameling.

Naast het invoeren van een referendum wil LDA ook de mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van een burgerberaad. Een burgerberaad is een groep bewoners die de gemeente adviseert over belangrijke onderwerpen met uiteenlopende meningen of belangen. De uitkomst wordt als advies gepresenteerd aan de gemeenteraad.

Pijler 2: Goed en betaalbaar wonen

LDA vindt het belangrijk dat er voor iedereen een woning op maat beschikbaar is. Daarom willen we in de woningbouwopgave specifiek focussen op de verschillende doelgroepen. In Hollands Kroon moet ruimte zijn voor nieuwe initiatieven die in de maatschappij ontstaan, zoals Thuishuis, knarrenhofjes, collectieve woonvormen etc. Voor jongeren is behoefte aan nieuwe initiatieven. Betaalbare, kleine starterswoningen (zowel huur als koop) die aan een gemeenschappelijke tuin grenzen zijn ook voor jongeren interessant.

We willen de grote woningbouwprojecten voornamelijk focussen op de vier hoofdkernen, maar ook in de kleinere kernen moet bijgebouwd worden. Zo krijgt iedereen de kans om te (blijven) wonen waar men wil.

Wonen moet ook betaalbaar blijven. LDA wil geen verhoging van de gemeentelijke belastingen, slechts aanpassing met de inflatiecorrectie. Alleen in het uiterste geval, als alle mogelijkheden zijn verkend en de efficiëntie van de gemeentelijke organisatie optimaal is, is een belastingverhoging bespreekbaar.

2.1 Woningbouw op maat

Hollands Kroon kiest ervoor om de woningbouw voornamelijk te focussen op de vier hoofdkernen. Wat LDA betreft telt ieder dorp even belangrijk mee, en moet er in iedere kern bij wijze van spreken 'een straatje bij'. Ook in de kleine kernen staat de leefbaarheid onder druk. Uitbreiding van de woningvoorraad kan de leefbaarheid versterken. Verder maakt LDA zich hard voor de volgende zaken:

- LDA zet zich in voor woningbouw voor doelgroepen. Belangrijk is dat er ingespeeld wordt op de vergrijzing. In Hollands Kroon moet ruimte zijn voor nieuwe initiatieven die in de maatschappij ontstaan, zoals Thuishuis, knarrenhofjes, collectieve woonvormen etc. Voor jongeren is behoefte aan nieuwe initiatieven. Betaalbare, kleine starterswoningen (zowel huur als koop) die aan een gemeenschappelijke tuin grenzen zijn ook voor jongeren interessant. Op deze manier kunnen jongeren op zichzelf wonen, en tegelijkertijd profiteren van de gezelligheid die wonen met andere jongeren om hen heen met zich meebrengt. Bij ieder groot nieuwbouwproject moeten betaalbare koopwoningen voor jongeren gerealiseerd worden
- In nieuw te ontwikkelen projecten moet van de te bouwen woningen 30% bestemd zijn voor de sociale huursector.
- Recreatiewoningen, die voldoen aan de eisen van de gemeentelijke bouwverordening of het bouwbesluit dat gold op het moment van afgifte van de bouwvergunning, moeten permanent bewoond kunnen worden. Zij voorzien in betaalbare huisvesting voor jongeren en alleenstaanden.

2.2 Gemeentelijke lasten

LDA wil geen verhoging van de gemeentelijke belastingen, slechts aanpassing met de inflatiecorrectie. Slechts in het uiterste geval, als alle mogelijkheden zijn verkend en de efficiëntie van de gemeentelijke organisatie optimaal is, is een belastingverhoging bespreekbaar.

Voor de te betalen belasting is de WOZ-waarde leidend. In veel gevallen is de WOZ-waarde niet realistisch ingeschat, en maken inwoners terecht bezwaar. Ieder jaar wordt de gemeente weer overspoeld met bezwaren, en regelmatig zijn deze gegrond. LDA wil daarom dat er kritisch gekeken wordt naar de rekenmethode. Als er stevast een verkeerde waardeschatting wordt gedaan, dan moet de rekenmethode efficiënter kunnen.

Pijler 3: Schone en leefbare kernen

Een schoon dorp is een leefbaar dorp. Een dorp dat niet leefbaar is, verloedert en loopt leeg. Daarom vindt LDA het heel belangrijk dat het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen, het groen en de wegen goed geregeld is. Daarnaast

moeten er genoeg voorzieningen zijn in de dorpen, zodat mensen er willen en blijven wonen. Het voorzieningenniveau staat al jaren onder druk in de kleinere dorpen. LDA vindt dat de gemeente moet bijspringen met (financiële) ondersteuning, daar waar de leefbaarheid van een dorp onder druk komt te staan. Dit betekent ook dat er voldoende woningen moeten zijn, en dat arbeidsmigranten eerlijk verspreid worden in de regio.

LDA wil de energietransitie versnellen door in te zetten op duurzame energieopwek. Nieuwe ontwikkelingen van kleine reactoren (SMR's) maken kernenergie een interessante optie, zeker gezien de beperkte ruimte die benodigd is. Landelijk is er steeds meer aandacht voor de mogelijkheden van SMR's, en Hollands Kroon kan wat LDA betreft hierin niet achterblijven. Hiermee kunnen we voorkomen dat er grootschalige zon- en windprojecten hoeven te worden gerealiseerd die ten koste gaan van het prachtige open landschap.

3.1 Bereikbaarheid per auto

Veel inwoners van Hollands Kroon zijn grotendeels afhankelijk van de auto. Daarom vindt LDA dat de gemeente ook ruimte moet bieden voor de auto, bijvoorbeeld door genoeg parkeerplaatsen te realiseren én genoeg zout te strooien bij vorst. Ook moeten er voldoende mogelijkheden geboden om elektrische auto's op te laden.

LDA zal nooit pleiten voor de invoering van betaald parkeren.

3.2 Openbaar vervoer

De bereikbaarheid van Hollands Kroon staat onder druk. Helaas bepaalt de gemeente niet waar de bussen en treinen wel en niet rijden. Dat is een provinciale taak. De gemeente kan er echter wel voor zorgen dat Hollands Kroon constant gehoord wordt bij de provincie. Waar mogelijk moet Hollands Kroon geld beschikbaar stellen om verlieslijdende buslijnen te behouden. Openbaar vervoer dient openbaar beschikbaar te blijven.

3.3 Klimaat en milieu

Hollands Kroon streeft er naar een energieneutrale gemeente te worden. Kernen, buurtschappen en bedrijventerreinen voorzien in hun energiebehoefte door middel van duurzame bronnen. Inwoners en ondernemers worden gestimuleerd hierin bij te dragen. Onder andere met isolatieprogramma's wordt het energieverbruik teruggedrongen. Het Windpark Wieringermeer is realiteit maar voor nieuwe grootschalige windprojecten is geen plaats.

Hollands Kroon wil actief bijdragen aan de ontwikkeling van nieuwe, milieuvriendelijke en op duurzaamheid gerichte energiebronnen waarbij ook kernenergie betrokken moet worden. Nieuwe ontwikkelingen van kleine reactoren

(SMR's) maken kernenergie een interessante optie. Landelijk is er steeds meer aandacht voor de mogelijkheden van SMR's, en Hollands Kroon wil hierin niet achterblijven. De energievraag naar de toekomst toe is dusdanig groot dat deze niet zonder kernenergie te beantwoorden is. Voor meer informatie, lees [hier](#) de column die wij hier een tijdje terug over hebben geschreven.

In Hollands Kroon is geen plaats voor zonneparken op agrarische gronden. De aanleg van zonneweides in combinatie met nieuwe natuurontwikkeling wijst LDA af. De enige mogelijkheid voor het ontwikkelen van zonne-energie is het gebruik van daken. Daarvoor is een enorme oppervlakte beschikbaar bij agrarische gebouwen en de datacenters.

De komende jaren zal de warmtetransitie een belangrijk onderwerp worden. Inwoners zullen met raad, daad en financiën ondersteund moeten worden. Belemmerende regelgeving wordt geschrapt. Er wordt openbare ruimte gezocht voor zaken als opslag en energieopwekking.

3.4 Natuur en landschap

De landschappelijke en culturele waarden van de deelgebieden en dorpskernen worden erkend en bewaakt. Natuurbeleving ondersteunt de leefbaarheid en recreatieve waarden van ons gebied. Dit kan versterkt worden door de aanleg van een netwerk aan fietspaden waarvan een stimulans uitgaat voor toeristische ontwikkelingen.

- **Natuurontwikkeling** vindt niet alleen plaats in het Nationaal Natuur Netwerk (NNN). Er is ruimte voor nieuwe initiatieven buiten het NNN. De gebieden in het NNN worden met elkaar verbonden. Aanleg van nieuwe waterberging wordt gecombineerd met natuurontwikkeling. Waar mogelijk worden deze aangelegd nabij en verbonden met het NNN om zo robuustere natuurgebieden te verkrijgen. Een belangrijk en kenmerkend onderdeel van ons landschap zijn bomen. Dit bomenbestand dient behouden te blijven. Wanneer kap noodzakelijk is dient vervangende aanplant plaats te vinden.

- **Grote én kleine parken** zorgen voor rust, ruimte en ontspanning in onze dorpen en steden. Ze zijn de groene longen van onze wijken, plekken waar kinderen spelen, burens elkaar ontmoeten en waar de natuur even adem krijgt. Maar die waardevolle parken staan onder druk.

Wat we zien, is dat parken – vooral de grotere – stukje bij beetje worden ingeperkt. Een randje hier voor een parkeerplek, een hoekje daar voor bebouwing, en zo verdwijnen vooral de kleinere langzaam uit het straatbeeld. Dit betekent een groot verlies voor onze leefomgeving.

LDA wil dat alle bestaande parken in Hollands Kroon – groot én klein – officieel in kaart worden gebracht. Niet alleen op papier, maar met heldere, vastgelegde contouren die aangeven: dit is park, en dit blijft park.

Ook willen we een bindende afspraak met de gemeente: binnen deze contouren mag niets meer worden aangepast, bijgebouwd of afgesnoept. Zo zorgen we dat ook toekomstige generaties kunnen genieten van het groen dat wij nu nog hebben.

· Met de **biodiversiteit** in Hollands Kroon is het slecht gesteld. Ondanks dat in Hollands Kroon het Deltaplan Biodiversiteit is ingesteld, is hiervan weinig terug te vinden in het beleid. Om dit verantwoord uit te voeren en tot een succes te maken is het noodzakelijk dat er deskundigheid in de organisatie van Hollands Kroon komt. Hierbij wordt gedacht aan het inschakelen van de groenploegen van Landschap Noord-Holland.

Pijler 4: Een veilige gemeente

Veiligheid is een kerntaak voor de gemeente, en raakt de inwoners direct. Of het nou gaat over veiligheid op straat, in het verkeer of in huis: de gemeente dient er voor te zorgen dat iedere inwoner prettig kan leven zonder zorgen over zijn of haar veiligheid. De laatste jaren heeft Hollands Kroon haar taak hierin niet voldoende uitgevoerd. Meldingen waar niets mee gedaan wordt, handhaving die niet plaatsvindt en gevaarlijke (verkeers)situaties die niet worden aangepakt zijn LDA een doorn in het oog. Daarom wil LDA vol inzetten op het verbeteren van de veiligheid in Hollands Kroon. Dit gaan we doen door de juiste expertise in huis te halen en hier ook voldoende financiële middelen voor beschikbaar te stellen.

4.1 Veiligheid en Handhaving

De afdeling handhaving in Hollands Kroon is onderbezet, en niet effectief. Regelmatig uiten inwoners hun ergernis over het ontbreken van daadkrachtige actie vanuit de gemeente als de wet wordt overtreden in hun omgeving. Voorbeelden zijn de illegale huisvesting van arbeidsmigranten (bijvoorbeeld in de voormalige Harmonie in Hippolytushoef), vervuiling van water in de buurt van vuilstorten, fatbikes die door het park crossen in bijvoorbeeld Anna Paulowna etc. Daarnaast krijgen we regelmatig berichten van inwoners die zich niet veilig voelen op plekken in de gemeente als gevolg van een gebrek aan verlichting.

Wij zien dat de huidige handhavingscapaciteit in Hollands Kroon tekortschiet. Met slechts 7 FTE kunnen handhavers onvoldoende aanwezig zijn om effectief op te treden tegen overlast en overtredingen. LDA wil deze capaciteit uitbreiden naar minimaal 16 FTE. Hiermee zorgen we voor betere zichtbaarheid, snellere inzet en meer toezicht. Ons doel is om per voormalige gemeente minimaal één team van vier

handhavers beschikbaar te hebben, zodat overal in Hollands Kroon een basisteam dichtbij is. Zo hoeven medewerkers niet de hele gemeente door op surveillance. Hier wil LDA geld voor reserveren.

4.2 Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid is een constant aandachtspunt in onze gemeente. Met name schoolroutes en de wegen in het buitengebied worden als onveilig ervaren. Dit blijkt zowel uit objectieve als subjectieve metingen. Daarnaast wordt er niet goed nagedacht over de verkeerssituatie bij nieuwe projecten of verbouwingen. Dat is niet geheel onverwachts, aangezien gemeente Hollands Kroon geen eigen verkeersdeskundigen in dienst heeft. Gelukkig bestaat de organisatie Veilig Verkeer Nederland. In veel gemeenten zitten zij al als serieuze onafhankelijke partij aan tafel, maar in Hollands Kroon nog niet. Dat willen wij graag anders zien; wij willen dat Veilig Verkeer Nederland een actieve en passieve adviseursrol krijgt.

Om de verkeersveiligheid te borgen pleit LDA ervoor om een mobiliteitsplan op te stellen. Hierin worden doelstellingen en concrete maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer vastgelegd en regelmatig geëvalueerd.

Wat LDA ook wil, is een betere scheiding van zwaar agrarisch- en vrachtverkeer en overig verkeer in de dorpen. Bestaande, vaak historische verbindingen over dijken en door dorpen zijn niet meer geschikt voor het huidige, zware vracht- landbouwverkeer. Gevaarlijke situaties voor het langzame verkeer treden meer en meer op.

Alternatieve verbindingen die zorgen voor een scheiding tussen zwaar en lokaal verkeer zijn noodzakelijk. Overmatig gebruik door zwaar vracht- en agrarisch verkeer dient gereguleerd te worden waarbij dorpskernen worden ontzien.

Pijler 5: Zorg voor elkaar

In Hollands Kroon kijken we naar elkaar om. We laten de burens hun gang gaan, maar vragen wel regelmatig of alles goed gaat. We helpen elkaar waar het nodig is, en zorgen ervoor dat het prettig wonen is in onze gemeente. Dat heet solidariteit. De gemeente ondersteunt particuliere initiatieven. Een goed voorbeeld is kernbeheer: een groep bewoners van een buurt helpt samen om de buurt schoon en groen te houden, en de gemeente ondersteunt met materialen.

Waar mensen ondersteuning nodig hebben, biedt de gemeente die. We zorgen dat iedereen, eventueel met de juiste begeleiding, prettig kan leven.

5.1 Zorg

- Hollands Kroon heeft **aandacht voor inwoners** in kwetsbare omstandigheden. Als ondersteuning vanuit het eigen netwerk (familie, vrienden, maatschappelijke

verbanden) te kort schiet of ontbreekt, zorgt de gemeente voor ondersteuning en worden zij geholpen om weer regie en verantwoordelijkheid over hun leven te verkrijgen.

- Bij een **hulpvraag** moeten inwoners optimale keuzevrijheid hebben in het kiezen van een organisatie die bij hen past. Daarbij is het van belang dat lokale organisaties ook tot de zorgaanbieders behoren.

- Hollands Kroon voert een preventief gezondheidsbeleid gericht op het voorkomen van problemen en stimuleert een gezonde levensstijl. Daarbij hoort het **openhouden van sportaccommodaties en zwembaden**. Inzetten op een preventief beleid betekent besparing van kosten op langere termijn.

- Het gebruik van domotica kan een bijdrage leveren aan het zo lang mogelijk **zelfstandig thuis blijven wonen van ouderen en inwoners met een beperking**. De gemeente neemt een actieve rol voor een structurele aanpak van het invoeren van domotica. Daarbij hoort ook het inrichten van een centraal meld- en controlepunt dat met zorginstellingen en de kennis en technologie van bedrijven als ZIGGO opgezet kan worden.

- **Ouderenbeleid** wordt in samenspraak met inwoners en de belangenorganisaties opgesteld. In een vergrijzende maatschappij dreigt een steeds grotere groep eenzame ouderen te ontstaan. Voor hen is huisvesting in de kernen met winkels en plekken waar sociale activiteiten worden aangeboden voorwaarde om niet in een isolement te belanden. Goed toegankelijk openbaar vervoer moet voor deze groep bereikbaar zijn. De belbus is daar een goede aanvulling op.

5.2 Toegankelijke openbare ruimte

LDA zet zich in voor een toegankelijke openbare ruimte. Dat betekent dat stoepen recht liggen, putdeksels vast liggen, gaten in de weg snel worden gerepareerd en dat ook mensen met een rolstoel of rollator overal kunnen komen. Regelmatig krijgen wij te maken met klachten over de staat van de trottoirs of de bermen waar de gemeente vaak traag op reageert. Daarnaast is de staat van de bermen op veel plekken ondermaats. Dit moet aanzienlijk beter. Daarom wil LDA hier extra geld voor vrij maken.

5.3 Asielzoekers en statushouders

De Rijksoverheid bepaalt of en hoeveel asielzoekers en statushouders een gemeente moet opvangen. Daar hebben wij als gemeentelijke politiek geen invloed op. Waar we wel invloed op hebben, is hoe en waar wij deze mensen opvangen. LDA vindt het belangrijk dat opvang kleinschalig gebeurt, en niet ten koste gaat van de leefbaarheid. Daarnaast willen wij dat de opvangopgave voor asielzoekers en statushouders niet ten koste gaat van de woningzoekenden in onze eigen gemeente. Voor LDA gelden de volgende uitgangspunten:

- Kleinschalige opvang in de kernen. Dit bevordert de integratie.
- Opvang zo veel mogelijk eerlijk verdelen over de kernen
- Geen voorrang voor statushouders op sociale huurwoningen

Pijler 6: Een bruisende economie

Ondernemers moeten kunnen doen waar zij goed in zijn: ondernemen. Het midden- en kleinbedrijf is de ruggengraat van Hollands Kroon, en we willen hen niet lastig vallen met onnodige regels. LDA staat voor het MKB, niet voor het grootkapitaal van bijvoorbeeld Microsoft of Google.

Een goede economie is van levensbelang. We zijn daarom tegen extra regels en willen we dat bedrijven zich hier gemakkelijk kunnen vestigen of terecht kunnen voor congressen en dergelijke.

Hollands Kroon heeft op toeristisch vlak heel veel te bieden. Het voormalige eiland Wieringen, de bollenvelden in Anna Paulowna, de uitgestrekte velden van de Wieringermeer en karakteristieke West-Friese dorpen. We kunnen deze toeristische kansen veel beter benutten waarbij een krachtige ondersteuning vooral kansen biedt aan kleine ondernemers. Goed voor de economie, en goed voor het uitdragen van onze lokale cultuur.

6.1 Arbeidsmigranten

Hollands Kroon zorgt alleen voor huisvesting van arbeidsmigranten die daadwerkelijk in de gemeente werken. Huisvesting vindt bij voorkeur plaats op de bedrijven waar de migranten werken. Grootschalige opvang vindt plaats aan de randen van industrieterreinen en niet verspreid in het buitengebied. Voor kleinschalige huisvesting zijn meer mogelijkheden, maar we staan niet toe dat het ene na het andere pand in de dorpscentra verandert in 'Polenhotel'. Maatwerk is belangrijk, en een goede spreiding ook. Idealiter worden de werknemers zo dicht bij hun werk als mogelijk gehuisvest, het liefst op het terrein van de werkgever zelf.

6.2 Datacenters

LDA verzet zich tegen de komst van nieuwe datacenters. De bijdrage van Hollands Kroon aan wereldspelers als Google en Microsoft heeft de grens van het redelijke ruimschoots overschreden. Het gigantische verbruik van groene energie, het niet gebruiken van restwarmte, het lozen van koelwater, het gebruik van dieselolie en de geringe werkgelegenheid die de datacenters verschaffen staan haaks op het streven naar een duurzame en circulaire economie.

We hebben al datacenters genoeg in Hollands Kroon; de overgebleven agrarische grond willen we graag gebruiken waar het voor bedoeld is: agrarische activiteiten.

